

1. Den økonomiske politik

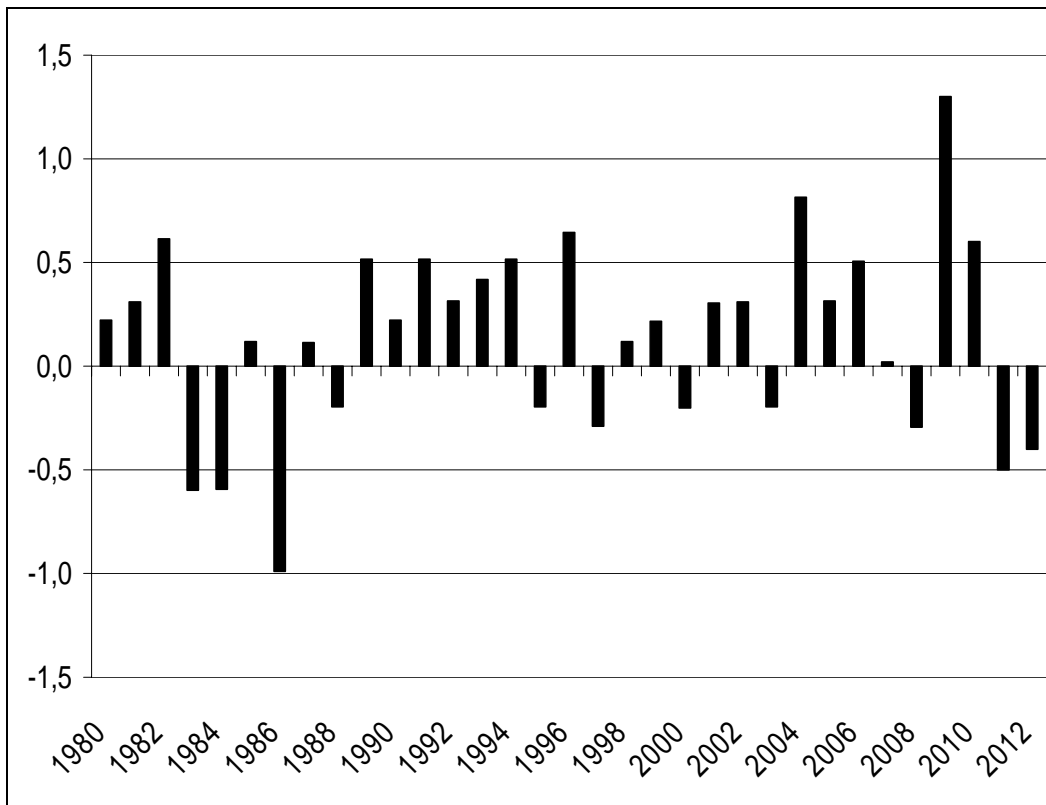
Dansk økonomi er landet oven på finanskrisens massive økonomiske tilbageslag. Meget tyder på, at bunden er nået – men der er betydelig usikkerhed om, hvorvidt der vil udvikle sig et varigt stabilt opsving, der er stærkt nok til at sikre en egentlig vending på arbejdsmarkedet – eller om de kommende år blot vil være præget af stagnation eller svag vækst.

De løbende konjunkturindikatorer viser bestemt ikke et entydigt billede. Snarere tværtimod. Selvom væksten er positiv i enkelte lande – udestår der fortsat massive økonomiske tilpasninger. I mange lande har hverken den finansielle sektor, ejendomsmarkedet eller ligefrem staten endnu tilpasset sig den nye situation. Hertil kommer, at verdensøkonomien i de seneste år i høj grad har været holdt kunstigt i live i form af lav rente og massive finanspolitiske lempelser.

De kommende år vil derfor være præget af stor usikkerhed om hvilken realøkonomisk effekt de enkelte markeders tilpasning vil have. I en sådan økonomisk virkelighed skal man være endog meget forsigtig med at skubbe for kraftigt til udviklingen. Det er derfor også dybt problematisk, at regeringen allerede har erklæret krisen som overstået – ja, selv kriseregningen i form af "genopretningspakken" erklæres som værende betalt – selvom regeringen kun har udsendt "girokortene". Regningen betales først i 2011 til 2013.

Regeringens genopretningspakke betyder den største stramning af den økonomiske politik i 25 år som vist i figur 1. Reelt skal man tilbage til midten af 1980'erne for at finde en så kraftig stramning af den økonomiske politik – som den "genopretningspakken" indeholder.

Figur 1: Stramning af den økonomiske politik siden 1980 – (finanseffekt - pct. af BNP).

Kilde: AE, 2010

S-SF erkender til fulde, at der er afgørende forskel på at føre økonomisk politik i en situation, hvor økonomien skrumper – og i den nuværende situation, hvor økonomien blot er fladet ud.

Derfor er S-SF's kritik af regeringen ikke, at den strammer den økonomiske politik fra 2010 til 2011. Kritikken går alene på omfanget af stramningen. Regeringens økonomiske politik vil isoleret reducere væksten i økonomien med 0,5 pct. af BNP i 2011. Det er alt for stramt. Derfor ønsker S-SF bl.a. at fremrykke investeringer for 10 mia. kr. i 2011.

I tabel 1 er vist en oversigt over de samlede prioriteringer i S-SF's ændringsforslag til finansloven for 2011.

Tabel 1: S-SF finanslovsforslag 2011, mio. kr.

Udgifter	Mio. kr.	Indtægter	Mio. kr.
1. Vækst i udkantsområder	225	1. Besparelser	2.600
2. Uddannelse	1.350	1.1 Færre konsulenter i staten	1.000
2.1 Folkeskolen	750	1.2 Prioriteringer på sundhedsområdet	1.200
2.2 Øvrige uddannelser	600	1.3 Uddannelsesinstitutioners annoncering	400
3. Sundhed	1.200	2. Skat	3.150
3.1 Bedre behandlinger	800	2.1 Annullering af landbrugsskattelettelser	500
3.2 Bedre forebyggelse	400	2.2 Passagerafgifter	700
4. Uændret service i kommunerne	1.250	2.3 Afskaffelse af skattefrie sundhedsforsikringer	700
5. Klimabistand	200	2.4 Arbejdsskadeafgift	500
6. Støtte til nedrivning	150	2.5 Øget lønsumsafgift	750
7. Fattigdomsbekæmpelse	760	3. Loft over pensionsindbetalinger	6.700
7.1 Afskaffelse af lave særydelser	560		
7.2 Afskaffelse af varighedsbegrænsning for sygedagpenge	200		
8. Udgiftsramme til øvrige forslag	800		
I alt (1.-8.)	5.935		
9. Den generelle reserve	-1500		
10. Afvisning af besparelser i "genopretningspakken"	3.300		
I alt (1.-10.)	7.735	I alt (1.-3.)	12.450

Note: I dette forslag sker der ikke en udmøntning af satspuljen og globaliseringsrammen. Der vil komme selvstændige forslag til dette.

Kilde: S og SF, Økonomisk Redegørelse og AE, 2010.

I alt foreslås der nye initiativer for ca. 6 mia. kr. Efter modregning af den generelle reserve på finansloven og S-SF's afvisning af regeringens "genopretningspakke" er de samlede merudgifter på ca. 7,7 mia. kr. i 2011.

De initiativer, der afvises, er primært "genopretningspakkens" besparelser – ca. 2,2 mia. kr. og loft over faglige kontingenter – 1,1 mia. kr.. i 2011 jf. bilag 2.

På indtægtssiden styrkes statens finanser med ca. 12,4 mia. kr. Heraf er 6,7 mia. kr. fremrykning af pensionsbeskatning som følge af loftet over skattefradrag ved indbetalinger på pensionsordninger med løbende udbetalinger.

I tabel 1 er ikke medtaget investeringer på 10 mia. kr. yderligere i 2011. Disse investeringer er forklaret i afsnit 2.

Herudover har S-SF en række forslag til omprioriteringer. De er vist i boks 1 – og fælles for forslagene er, at de er provenuneutrale.

Boks 1: S-SF's forslag til omprioriteringer

1. **Erhvervs politik** – Styrket indsats i forhold til klima og miljøteknologi. 500 mio. kr. i omprioriteringer indenfor rammerne af den samlede erhvervsstøtte.
2. **Styrket ligning** – Der afsættes 500 mio. kr. til at styrke ligningen af bl.a. større internationale virksomheder. Forslagets udgifter dækkes ind af større skatteprovenu.
3. **Naturreform** – Der afsættes 500 mio. kr. til en naturreform. Midlerne tilvejebringes ved frivilligt modulation – dvs. en anden anvendelse af EU's landbrugstilskud.
4. **Lempelse af multimediebeskatning**. De nuværende regler er alt for firkantede. Der afsættes ca. 100 mio. kr. til at undtage personer fra multimediebeskatningen, der alene enten har én arbejdsmobiltelefon eller én arbejds-PC. Lempelsen finansieres indenfor rammerne af beskatningen af personalegode, hvorfor det foreslås, at alle aktieordninger gøres fuldt skattepligtige.

I Økonomisk Redegørelse, august 2010, har regeringen opjusteret sit skøn over realvæksten i det offentlige forbrug til 0,6 pct. i 2011. Det er sket på baggrund af den endelige aftale om genopretningspakken. S-SF's finanslovsforslag medfører, at realvæksten i det offentlige forbrug øges til 1,4 pct. i 2011.

Det er en realvækst i det offentlige forbrug, der helt ligger inden for rammerne af S-SF økonomiske plan "En Fair Løsning".

Den samlede erhvervsbelastning ved finanslovsforslaget er ca. 1,5 mia. kr. Hertil kommer øget lønsumsafgift, der betales af bankerne. Erhvervsbelastningen er bevidst holdt på et beskedent niveau, da mange virksomheder fortsat befinder sig en vanskelig situation. Endelig skal man være opmærksom på omlægningen af erhvervsstøtten og lempelsen af multimediebeskatningen.

Regeringen gjorde i forbindelse med sin finanslovsfremlæggelse meget ud af, at S-SF ikke havde en egentlig indfasningsplan for "En Fair Løsning" – og at man derfor ikke kunne vide, om planen levede op til den EU-henstilling, som var kommet i juli måned.

Henstillingen går som bekendt ud på, at den offentlige saldo skal forbedres med ca. 24 mia. kr. frem til 2013. Da "En Fair Løsning" samlet skaffer et økonomisk råderum på 48,5 mia. kr. – hvoraf 24 mia. kr. reserveres til lavere offentligt underskud hersker der jo ingen tvivl om, at planen reducerer det offentlige underskud fuldt ud lige så meget som regeringens "genopretningsplan". Det er derfor alene et spørgsmål om hvordan "En Fair Løsning" indfases.

I bilag 1 er vist, at "Fair Løsning" fint kan stramme den økonomiske politik med 24 mia. kr. frem til 2013 – og vel at mærke uden massive besparelser. S-SF efterlever derfor til fulde op til henstillingen. Men S-SF er fortsat uenige i, at den økonomiske politik allerede i 2011 skal strammes så kraftigt, som regeringen gør det.

Regeringens finanslovsforslag har en samlet finanseffekt på -0,5 procent. S-SF finanslovsforslag – inkl. fremrykning af investeringer for 10 mia. kr. – vil medføre en omtrent neutral finanseffekt i 2011.

2. Vækst og beskæftigelse

Den danske økonomi er fortsat i krise. De danske forbrugere er tilbageholdende, der er udsigt til lav vækst og ledigheden stiger. Derfor er den opbremsning, som regeringen har lagt op til, direkte økonomisk uansvarlig på nuværende tidspunkt.

S og SF erkender usikkerheden i dansk økonomi, og derfor vil vi sikre nye initiativer, der kan stimulere beskæftigelsen både her og nu men også på længere sigt. Det vil vi bl.a. gøre i dialog med dansk erhvervsliv, gennem nye partnerskaber, og ved at bruge offentligt indkøb og regulering langt mere målrettet. Her og nu vil vi desuden fremrykke investeringer for at sikre flere arbejdspladser.

Fælles for de væksttiltag og investeringer, der iværksættes, er, at de startes op nu, men strækker sig længere ud i fremtiden. F.eks. vil flere energiinvesteringer og mere støtte til innovation indenfor velfærdsteknologi øge vores ekspertise på områderne og dermed sikre os flere arbejdspladser i fremtiden.

2.1 Flere investeringer og arbejdspladser

I 2011 vil vi i alt fremrykke investeringer for 10 mia. kr. Det vil have en direkte virkning på beskæftigelsen – ikke bare indenfor bygge- og anlægssektoren men også indenfor andre erhverv. S og SF foreslår:

- **Større renoveringsindsats**

Store dele af det almene byggeri er i dårlig stand, også energimæssigt. Landsbyggefonden har i de senere år kunne yde støtte til renovering indenfor en ramme på 2,4 mia. kr. om året, men alligevel er der en renoveringskø svarende til 8 mia. kr. I den nuværende situation med høj ledighed er det oplagt at bruge lejligheden til at nedbringe denne kø. Det foreslås at give Landsbyggefonden mulighed for at renovere for i alt 5,4 mia. kr. i 2011 svarende til et løft på 3 mia. kr. Disse penge kan finansieres ved at udvide fondens låneramme, idet lånene kan betales tilbage af fremtidige indtægter.

- **Forbedringer af ghettoområder**

Staten afsætter 1 mia. kr. til udvikling af boligkvarterer. Pengene bruges udover renovering af bygningerne til sanering og nyanlæg af udenomsarealer, beboerlokaler, trafikforhold etc.

- **Energirenovering og klimatilpasning i kommunerne**

Mange offentlige bygninger er i dårlig stand og har et alt for højt varmeforbrug grundet dårlig isolation mv. Jo længere man lader en bygning forfalde, jo dyrere er det at renovere den. Hertil kommer gevinster i form af energibesparelser, som bør hentes hjem, når man i forvejen er i gang med at renovere.

Samtidig har kommunerne ikke en reel mulighed for at opprioritere vedligeholdelse og renovering af veje og kloakker. Den hårde vinter skabte mange huller på i forvejen dårlig vedligeholdte veje, og vi har for nylig set, hvordan vand- og kloaksystemerne har svært ved at håndtere klimaændringer med bl.a. større og mere voldsomme regnvejr. Det skal der rettes op på. Selve kloakinvesteringerne er brugerfinansieret, men der er behov for investeringer i afløbsanlæg og til sikring af bygninger og veje.

Vi foreslår at løfte indsatsen ved at give adgang til lån til energirenovering og klimatilpasning. Der indgås aftaler med kommuner, regioner og statsinstitutioner om at hæve niveauet med 5 mia. kr. i 2011.

- **Flere ungdomsboliger**

Manglen på ungdomsboliger er stor – særligt i de større byer. Der afsættes derfor en ramme på 1 mia. kr. til flere almene boliger. Hvis de ekstra penge alene blev brugt på ungdomsboliger ville det sikre 1.000 flere ungdomsboliger til næste år.

- **Investeringer i infrastruktur**

Vi vil invitere pensionskasser og ATP til en dialog om, hvordan staten og pensionskasserne i fællesskab kan etablere nye samarbejdsformer, der sikrer flere investeringer i infrastruktur. F.eks. gennem statsgarantier. Vi ønsker bl.a. en større elektrificering af jernbanenettet samt udvidelse af letbaneplanerne Århus og København.

Samlet investeres der for 10 mia. kr. ekstra i 2011. Heraf finansieres i alt 3 mia. kr. af Landbyggefonden. De øvrige 7 mia. kr. er fremrykning af nødvendige investeringer og finansieres gennem en tilsvarende reduktion af den samlede offentlige anlægsramme, når konjunktursituationen tilsiger det.

2.2 En målrettet erhvervsstrategi

S og SF vil føre en målrettet erhvervs politik, der understøtter og satser på særlige danske styrkepositioner. Det gælder især indenfor energi-, miljø- og velfærdsteknologi. Det kan bl.a. gøres ved krav og regulering, målretning af offentlige indkøb samt målrettede tilskud. Samtidig vil vi øge samarbejdet mellem den offentlige og private sektor. S og SF vil:

- **Målrette erhvervsstøtten**

I dialog med erhvervslivet gennemgå erhvervsstøtteordninger og i alt frigøre 2,2 mia. kr. til en forbedret og målrettet erhvervs politik. Det skal gøres ved, at alle erhvervsstøtteordninger får en udløbsdato og løbende evalueres. I 2011 frigøres der 500 mio. kr. som genanvendes.

- **Offentlige indkøb skal støtte innovation**

Offentlige indkøb og investeringer skal anvendes langt mere strategisk end i dag og medvirke til at øge efterspørgslen efter og udviklingen af innovation. En del af de offentlige indkøb skal reserveres til iværksættere – bl.a. inden for velfærdsteknologi - og dermed øge deres mulighed for at få fodfæste på markedet.

- **Udviklingsfond til miljøteknologi**

Miljøteknologi er et af de områder, vi skal leve af i fremtiden. Det kræver, at der hele tiden bliver udviklet nye, bedre og billigere produkter. I dag har Danmark udviklings- og demonstrationsprogrammer på energi og på landbrug, men vi mangler et program, der dækker andre miljøopgaver – indenfor fx vand, luft, jord, støj og kemikalier. Vi foreslår, at der afsættes 150 mio. kr. til programmet i 2011.

- **National fond til klima- og energiteknologi**

Der er i dag forholdsvis gode muligheder for at få statslige penge til forskning i ny klimateknologi. Derimod er mulighederne for statslig støtte i de efterfølgende faser af udviklingen i ny klimateknologi spredte og usystematiske. Der er brug for ordninger, der giver støtte til markedsmodningsfasen, som er den fase, hvor en ny teknologi er klar til brug, men endnu ikke billig nok til at klare sig uden tilskud. Der afsættes 350 mio. kr. i 2011.

- **Styrket forskning**

Forskning skaber øget vækst og innovation til gavn for det danske samfund. Vi ønsker en ny langsigtet investeringsplan, hvor forskningsbevillingerne fastholdes på det høje niveau, som blev

aftalt med globaliseringsforliget, og ikke bliver beskåret som foreslået i regeringens genopretningspakke. Det vil sikre, at universiteterne får flere basismidler og bedre muligheder for at langtidsplanlægge, at vi kan opretholde et højt niveau i den forskningsbaserede undervisning, og at vi kan øge investeringerne i samfundsmæssigt vigtige forskningsområder som fx klima, energi og velfærdsteknologi.

- **Hjemmeservice til alle**

Hjemmeserviceordningen, som regeringen har begrænset til kun at gælde pensionister, gav alle mulighed for at købe sig til rengøring mv. Der var tale om en udgiftsneutral ordning, der bl.a. forbedrede balancen mellem arbejds- og familieliv for de travle børnefamilier. Samtidig sikrer den arbejdspladser til især de ufaglærte, der rammes af ledighed. S og SF ønsker at genindføre en hjemmeservicelignende ordning.

2.3 Vækst i Danmarks yderområder

Danmark har gennem årene udviklet sig mere og mere skævt. Væksten og erhvervsudviklingen koncentrerer sig i dag omkring de større byer, mens de yderste egne af Danmark er præget af tilbagegang og stagnation. Samtidig slår den nuværende økonomiske krise ekstra hårdt i yderområderne, hvor bl.a. store industriarbejdspladser lukker.

S og SF vil sikre udvikling og vækst i alle egne af Danmark. Vi vil sætte ind med tiltag, som kan genskabe en positiv udvikling og skabe flere vækstmuligheder i yderområderne. Dermed undgår vi, at der opstår marginaliserede områder i Danmark. Det hører ikke hjemme i et velfærdssamfund. Der afsættes 225 mio. kr. til en øget indsats i yderkommunerne i 2011. S og SF vil:

- **Lån til små og mellemstore virksomheder**

Yderkommunerne har især været hårdt ramt af bankernes og kreditforeningernes tilbageholdenhed. Det er paradoksalt, når det især er de områder, der har brug for nye og innovative virksomheder, der kan sikre vækst og udvikling. Derfor skal renteindtægterne fra bankpakkerne anvendes til at sikre lån til små og mellemstore virksomheder i yderkommunerne, der alene på grund af krisen ikke kan opnå lån.

- **Højhastighed for alle**

Det er nødvendigt at sikre bedre rammevilkår også i de yderste egne af Danmark bl.a. ved en større udbredelse af højhastighedsinternet. Udbredelsen skal som hidtil ske på markedsvilkår. Hvis det ikke er muligt, afsættes der 50 mio. kr. til sikring af en landsdækkende forsyning.

- **Udkantskommission skal sikre regional udvikling**

En ny regering vil nedsætte en kommission til regional udvikling. Kommissionen skal analysere den regionale udvikling og udarbejde forslag til spredning af økonomi, vækst og offentlig service, så udkantsområderne udvikler sig med positiv befolkningsudvikling.

- **Et bæredygtigt landbrug**

Regeringen vil løse landbrugets problemer ved at give generelle skattelettelser. Det vil vi ikke. Vi vil til gengæld fremtidssikre landbruget og sikre flere arbejdspladser i fremtiden. Der skal især sættes ekstra skub i etableringen af biogasanlæg i Danmark. Det vil gavne klimaet og sikre den enkelte landmand en ekstra omsætning i en økonomisk svær tid. Derfor vil vi bl.a. stille statsgaranti ved etablering af biogasanlæg, krav til alle større landbrug om at deres husdyrgødning skal bruges til biogas samt afsætte 100 mio. kr. i 2011 til en højere afregningspris.

- **Mere økologisk landbrug**

Omstillingen til økologi er for dyr i dag, og derfor bliver de gode tanker og intentioner desværre ikke altid til virkelighed. Derfor vil vi give 75 mio. kr. ekstra i omlægningsstøtte til økologi. Det vil først og fremmest gavne miljøet, men mere økologi vil også være med til at sikre, at kvaliteten i de danske fødevarer er helt i top. Det skal vi brande os selv på i udlandet og det vil sikre flere arbejdspladser på sigt.

3. Flere skal have en uddannelse

Danmark kommer til at mangle uddannet arbejdskraft i fremtiden. Efterspørgslen efter ufaglært arbejdskraft vil falde i de kommende år, mens den vil stige efter uddannet arbejdskraft med op til 150.000 personer. Der er altså behov for at øge det danske uddannelsesniveau markant. Hvis det ikke lykkedes, vil virksomhederne ikke kunne rekruttere den arbejdskraft, de har behov for, samtidig med at ledigheden blandt de ufaglærte vil stige voldsomt. Det vil samlet set medføre store samfundsmæssige tab.

Løsningen på ubalancen er selvfølgelig mere uddannelse. Uddannelse skal sikre vækst og arbejdspladser til alle i fremtiden. Derfor skal vi især styrke folkeskolen, så alle børn lærer at læse og regne. Samtidig skal vi sikre, at flere unge får en ungdomsuddannelse og give ledige mulighed for uddannelse, så de ikke ender i langtidsledighed.

De enkelte tiltag indføres løbende under en første regeringsperiode. I 2011 afsættes der 750 mio. kr. til folkeskolen og 600 mio. kr. til de øvrige uddannelsesområder. Samtidig annullerer vi regeringens kortsigtede og væksthæmmende besparelser på uddannelsesområdet i 2011 på i alt ca. 1 mia. kr.

3.1 Folkeskolen skal sikre en god uddannelsesstart

Alt for mange elever forlader i dag folkeskolen uden at have de nødvendige færdigheder til at kunne fortsætte i uddannelsessystemet. Det er uacceptabelt både for den enkelte og for samfundet, og det skal der rettes op på.

S og SF vil først og fremmest sikre en faglig stærk folkeskole, hvor alle elever lærer at læse og regne i de mindste klasser. Det gør vi bl.a. ved at sige, at der maksimalt må være 24 elever i hver klasse, ved at sikre to lærere eller undervisningsassistenter i fagene dansk og matematik i de mindste klasser og endelig ved at sikre tilbud om lektiehjælp til alle elever. Det tager tid før ændringer i folkeskolen får betydning for uddannelsesniveautet i arbejdsstyrken. Derfor haster det med at komme i gang.

Vi skal også sikre en moderne folkeskole. Det betyder bl.a. en folkeskole med et godt indeklima, så eleverne kan koncentrere sig i timerne. Og en folkeskole med opdaterede og tidssvarende undervisningsmaterialer, hvor IT er en endnu mere integreret del af folkeskoleelevernes hverdag end tilfældet er i dag.

Endelig vil vi sikre en folkeskole, hvor alle børn trives, da det er forudsætningen for at børn kan lære noget. Men eleverne skal også have de undervisningstimer de har krav på, og det kræver, at antallet af aflyste timer minimeres. Endelig vil S og SF gerne se på måder at nytænke specialundervisningsområdet, så bl.a. flere børn kan rummes i de almindelige klasser, men det forudsætter gennemførelsen af vores øvrige forslag omkring flere lærere og mindre klassekvotienter.

De enkelte tiltag til en mere faglig stærk folkeskole indføres løbende under en første regeringsperiode. I 2011 afsættes der i alt 750 mio. kr. til at styrke den danske folkeskole.

3.2 Ungdomsuddannelser til alle

En ud af fire unge har 10 år efter de har forladt folkeskolen endnu ikke fået en ungdomsuddannelse. Det er alt, alt for mange. Andelen af unge, der tager en ungdomsuddannelse, falder. Kun 80 pct. af en årgang afslutter i dag en ungdomsuddannelse, og andelen har været faldende i de senere år. Dermed er der langt op til regeringens målsætning om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal afslutte en ungdomsuddannelse. S og SF vil sikre, at målsætningen nås i 2015 ved en styrket og meget målrettet indsats.

En stor gruppe unge har svært ved at tage en ungdomsuddannelse på normale vilkår. Årsagen kan være manglen på faglige færdigheder men også sociale og personlige kompetencer. For denne gruppe vil vi indføre en mere fleksibel ungdomsuddannelse, hvor den enkelte er en del af et fagligt fællesskab, men samtidig kan deltage i et forløb, der er tilpasset den enkeltes behov. Og så skal vi selvfølgelig sikre en opfølgende uddannelsesplan for alle unge under 25 år.

Samtidig skal vi styrke ungdomsuddannelserne, så vi får flere igennem uddannelserne og forhindrer de store frafald på især erhvervsskolerne. Her er det kun knapt halvdelen af eleverne, der fuldfører deres uddannelse. Det er alt, alt for lidt. Vi vil bl.a. styrke ungdomsuddannelserne generelt ved at øge voksenkontakten. Vi vil have mindre hold på ungdomsuddannelserne, afskaffe begrebet lærerfri timer og sikre obligatoriske lektiecaféer.

Endelig skal vi selvfølgelig sikre os, at der er uddannelsesmuligheder for alle. Det betyder både, at der sikres bedre økonomi for uddannelsesinstitutionerne i yderområderne med et socialt og regionalt taxameter, så skolerne ikke er tvunget til at lukke ned pga. vigende elevtal. Men mest af alt betyder det, at de unge skal sikres en praktikplads, så det ikke er manglen på praktikpladser, der forhindrer den unge i at afslutte en uddannelse.

S og SF ønsker bl.a. at stille krav til private virksomheder om praktikpladser ved offentlige udbud, og vi ønsker en ny udligningsordning kaldet CSR-bidrag (Corporate Social Responsibility-bidrag) til erstatning af den nuværende AER-ordning. Den nye ordning skal styrke virksomhedernes økonomiske tilskyndelse til at oprette praktikpladser. Hvis det ikke lykkedes i tilstrækkelig grad stilles der skolepraktik til rådighed for de unge finansieret gennem CSR-ordningen.

3.3 Ledige skal have nye uddannelsesmuligheder

En stor del af de ufaglærte job, der er mistet under krisen, kommer ikke tilbage igen. Derfor skal de ufaglærte, der rammes af ledighed, have mulighed for at uddanne sig, så de har en reel mulighed for at sikre sig et nyt job. Alternativt ender de i langtidsledighed. Det rammer ikke bare den enkelte hårdt, men samfundsmæssigt er det også en stor udgift.

I dag ser vi alt for meget nytteløs aktivering af de ledige. Enten fordi aktiveringen er værdiløs og ikke udvider de lediges kompetencer, eller fordi der gives unødigt aktivering til ledige, der er på vej i nyt job eller pension. Det er spild af ressourcer og en hån mod de ledige. S og SF vil have en aktivering, der nytter. Der skal bruges ekstra ressourcer på at uddanne de ledige, så de selv står bedre rustet på arbejdsmarkedet, og så virksomhederne kan få den arbejdskraft, de efterspørger.

3.4 Et kvalitetsløft på de videregående uddannelser

Det skal være mere attraktivt at gennemføre en videregående uddannelse. Derfor skal kvaliteten på uddannelserne løftes. Der skal bl.a. være mere holdundervisning på uddannelserne og antallet af studerende pr. hold skal nedbringes.

Samtidig skal vi sikre nok med uddannelsespladser. Når vi ved, at vi får brug for uddannet arbejdskraft i fremtiden, er det fuldstændigt tåbeligt, at vi afviser så mange unge til de videregående uddannelser. Det rekord store afslag til mange unge i år skal bremses.

4. Ny og bedre velfærd

Det danske velfærdssamfund er unikt og skal løbende forbedres. Det kræver både løbende effektiviseringer og fortsat vækst i det offentlige forbrug – både til at sikre den nuværende service men også til en målrettet forbedring. Med den nulvækst regeringen og Dansk Folkeparti lægger op til i kommunerne i 2011, vil der hverken være råd til forbedringer eller mulighed for at udvikle velfærden. Det vil ikke engang være mulighed for at fastholde den nuværende service. Også sundhedsområdet står for skud.

S og SF vil ikke alene sikre en ansvarlig økonomi i regioner og kommuner, der vil forhindre besparelser. Vi vil også sikre reelle forbedringer på de centrale velfærdsområder. Sådan styrker vi det danske velfærdssamfund og udvikler det til gavn for de fremtidige generationer.

4.1 Et bedre sundhedsvæsen for alle

S og SF vil sikre et velfungerende offentligt sundhedsvæsen baseret på, at alle har lige ret og adgang til sundhedsydelse uanset sygdomsbillede, økonomi, ansættelsesforhold m.v. Det betyder bl.a., at vi vil afskaffe fradraget for sundhedsforsikringer. Til gengæld vil vi prioritere flere penge til nogle af de områder, der er blevet forsømt i de senere år. Det gælder især det medicinske område, livstruende sygdomme som kræft samt psykiatriområdet.

Langt størstedelen af alle akutte indlæggelser handler om medicinske patienter, hvis eneste mulighed er de offentlige sygehuse. Her mødes de af forsømte og nedprioriterede afdelinger, hvor personalemangel og overbelægning er hverdagskost. Vi vil sikre flere ansatte og mere sammenhængende behandlingsforløb indenfor det medicinske område.

Derudover er der behov for en styrket indsats på kræftområdet. Diagnoserne skal stilles hurtigere og bedre, behandlingerne skal være i verdensklasse og patienterne skal have ret til rehabilitering. S og SF vil i fællesskab fremlægge et forslag til Kræftplan.

Endelig skal der sikres bedre behandlingstilbud indenfor psykiatrien. En styrkelse af den forebyggende indsats og midler til opfølgning, er nogle af de elementer, der skal opprioriteres indenfor psykiatriområdet. Især indenfor børn- og ungepsykiatrien skal der sættes ekstra ressourcer ind.

Der afsættes ekstra 800 mio.kr. til mere og bedre sundhed i 2011.

4.2 Bedre velfærd i kommunerne

Danskerne står overfor mindre kommunal velfærd, fordi der er dikteret nulvækst i det kommunale forbrug i 2011. Det vil betyde forringelser og nedskæringer, når den enkelte kommune i løbet af efteråret skal have budgetterne til at hænge sammen. Det vil det bl.a., fordi de flere ældre, stigende medicinudgifter og voksende udgifter til det sociale område vil betyde, at der skal spares tilsvarende indenfor andre områder - bl.a. folkeskolen, børneområdet og ældreplejen.

S og SF vil ikke beskære men forbedre den danske velfærd. Vi vil først og fremmest sikre os, at kommunerne kan fastholde et uændret serviceniveau, så det ikke er nødvendigt at skære ned på nogle områder for at få råd til stigende udgifter på andre områder. Det vil bl.a. give mulighed for en begrænsning af lukkedagene i daginstitutionerne og dermed sikre mere fleksibilitet for den enkelte familie, der i dag må tage fridage for at

dække lukkedagene ind. I øjeblikket ser vi, hvordan begrænset økonomi i kommunerne får antallet af lukkedage til at fortsætte med at stige.

Derudover vil vi sikre en bedre og mere faglig folkeskole – jf. afsnit 3.1.

Samtidig skal vi sikre en mere forebyggende indsats i kommunerne. Det er ikke alene til gavn for den enkelte, der f.eks. rammes af en kronisk sygdom med lavere livskvalitet til følge, men også en stor samfundsmæssig gevinst, hvis vi kan forebygge nogle af de arbejdsskader og sygdomsforløb vi desværre ser i dag på arbejdsmarkedet. Vi skal forebygge problemerne og ikke blot betale dyrt for at løse dem, når de opstår.

S og SF afsætter 1,25 mia. kr. for at fastholde et uændret serviceniveau i kommunerne. Samtidig afsættes der 750 mio. kr. til folkeskolen – jf. afsnit 3.1 – og 400 mio. kr. til den forebyggende indsats. I alt afsættes der 2,4 mia. kr. til en bedre velfærd i kommunerne i 2011.

4.3 Ny velfærd

Der er behov for klare forbedringer af velfærden. Men flere penge og bedre velfærd er ikke tilstrækkeligt, der er også behov for at sikre en fortsat udvikling af velfærden og den offentlige sektor.

S og SF har med den økonomiske plan "En Fair Løsning" også fremlagt vores bud på nye rammevilkår og muligheder for en bedre styring i kommunerne. Vi vil sikre større handlefrihed, men forlanger samtidig, at kommunerne bruger den frihed til at fortsætte den nuværende effektiviseringsindsats som et led i at sikre tilstrækkeligt med midler til velfærd også til de kommende generationer. Vi foreslår bl.a.:

- **Flerårige økonomiaftaler**

Vi vil sikre kommunerne større mulighed for at kunne disponere over deres penge over en længere årrække. De skal – på linie med private virksomheder – have mulighed for både at spare op til større disponeringer eller til at bruge lidt mere her og nu, hvis de mener, at det kan betale sig i kraft af lavere udgifter de kommende år. Vi vil med andre ord etablere et samarbejde mellem kommunerne og regeringen, der er baseret på flerårige økonomiaftaler.

- **Låneadgang til rentable investeringer**

Indenfor energiområdet er det helt oplagt at foretage investeringer, der giver energibesparelser i årene fremover, men det er det f.eks. også indenfor velfærdsteknologien. Større investeringer i velfærdsteknologi kan ikke bare sikre besparelser her og nu og i fremtiden, men også sikre klare fordele for de ældre og handicappede – bl.a. mere selvbestemmelse og mulighed for at klare sig selv i eget hjem lidt længere.

- **Mulighed for tilkøbsydelse**

Vi vil også give kommunerne mulighed for at tilbyde deres borgere køb af ekstra ydelser. Hvis Fru Hansen ønsker en ekstra hovedrengøring op til jul eller hjælp til det praktiske ved en rund fødselsdag, skal hun selvfølgelig have den mulighed i sin kommune. På den måde kan hun få hjælp fra personer, hun kender i forvejen fra hjemmeplejen, og er ikke tvunget til at skulle tilkøbe denne ydelse af en anden leverandør, hvis hun ikke er tryk ved det. Den mulighed har hun ikke i dag. Det skal der laves om på. Alt andet er helt urimeligt.

- **Ingen tvungen udbud**

Mere handlefrihed handler også om at lægge så få restriktive krav nedover kommunernes drift som muligt. Derfor vil vi afskaffe det tvungne udbud i kommunerne. Den enkelte kommunalbestyrelse

skal kunne tilrettelægge sin egen udbudspolitik og ikke være bundet af stramme restriktioner, sådan som tilfældet er i dag.

5. Øvrige initiativer

Udover en målrettet indsats for at sætte gang i væksten, en målrettet indsats for at sikre mere og bedre uddannelse samt en forbedring af og udvikling af den danske velfærd har S og SF også andre indsatsområder og tiltag, vi ønsker at gennemføre i 2011.

5.1 Uligheden skal mindskes

Efter ni års borgerlig politik er uligheden i Danmark øget markant. Der er blevet indført lave ydelser og opstramninger for de svageste i samfundet, mens de rigeste har fået skattelettelser. Uligheden i det danske samfund skal stoppes. Samtidig skal vi selvfølgelig også bidrage til at forbedre de økonomiske vilkår for ulandene. Vi vil:

- **Afskaffe de lave kontanthjælpsydelser**

Ydelserne medfører mere ulighed og fattigdom i det danske samfund. Det vil vi ikke bidrage til. Starthjælpen, kontanthjælpsloftet og 450 timers reglen vil derfor blive afskaffet med en ny regering, så alle på de lave ydelser fremover vil være berettiget til at modtage almindelig kontanthjælp.

De lave ydelser blev indført i den tro, at de ville motivere modtagerne af ydelserne til at finde et arbejde. Fakta er dog, at det er de mest marginaliserede grupper i samfundet, der har allersværest ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet, der i dag får de lave ydelser. Derfor medvirker den økonomiske pisk blot til en endnu større marginalisering. For børnene i familierne betyder det, at de f.eks. ikke kan deltage i fritidsaktiviteter på linie med deres jævnaldrende. Det er helt urimeligt. Afskaffelsen af de lave ydelser koster 560 mio. kr.

- **Ingen varighedsbegrænsning på sygedagpenge**

I dag kan længerevarende sygdomsforløb ikke bare have helbredsmæssige men også store økonomiske konsekvenser. Det kan det, fordi man mister retten til sygedagpenge, hvis man har været syg i mere end 52 uger og ikke falder under en af reglerne for forlængelser. Herefter er man som syg henvist til kontanthjælp eller en evt. ægtefælles indkomst, indtil ens fremtidige tilknytning til arbejdsmarkedet er afklaret.

S og SF ønsker at ophæve varighedsbegrænsningen for udbetaling af sygedagpenge. Til gavn for den enkelte syge, der uden at tænke på økonomi kan komme sig over sin sygdom. En afskaffelse af varighedsbegrænsningen vil desuden medføre en administrativ besparelse for kommunerne svarende til de ressourcer, de anvender på at beregne varigheden af de udbetalte dagpenge m.v. Samlet set forventes en ophævelse at koste 200 mio. kr.

- **Klimabistand**

Ikke alene vil regeringen beskære ulandsbistanden kraftigt, den har også taget en del af den samlede ulandsbistand og brugt den til klimabistand på trods af løftet om det modsatte. Det er ikke rimeligt. Klimaproblemerne er skabt af de rige lande, herunder Danmark, og det er derfor kun rimeligt, at de rige lande betaler for de skader, den globale opvarmning skaber i ulandene. Derfor bør klimabistand ikke tælle med i ulandsbistanden.

S og SF vil først og fremmest annullere de besparelser i ulandsbistanden, som regeringen har gennemført i henhold til genopretningsaftalen. Det svarer til 200 mio. kr. i 2011. Samtidig vil vi bruge 200 mio. kr. ekstra på en bedre klimaindsats i ulandene.

5.2 Fremtidssikring af naturen

De danske naturarealer skal øges. Vi vil gøre en målrettet og seriøs indsats for at sikre en bedre natur også for de kommende generationer. Det betyder øget opkøb af jord, flere investeringer og samtidig større driftsudgifter. Der afsættes 500 mio. kr. til finansiering af en større naturplan.

5.3 Nedrivningspulje til yderområderne

Der afsættes en pulje på 150 mio. kr. til at sikre bymiljøet i yderområderne. Puljen afsættes for at kommunerne kan få tilskud til opkøb af private ejendomme m.v. med henblik på nedrivning eller renovering.

5.4 Reservepulje

Både S og SF har mange andre forslag til forbedringer af finansloven for 2011. Bl.a. vil vi styrke kulturen, trafikikkerheden, kriminalitetsbekæmpelsen, sikre bedre støtte til volds ofre, styrke indsatsen i forhold til udsatte gruppe m.v. For at kunne finansiere de ekstra forslag, der vil komme, afsætter vi penge til en række af de forslag, der vil blive fremlagt i året. Puljen sætter dermed en samlet ramme for de forslag, der yderligere måtte komme fra de to partier. Der afsættes i alt 800 mio. kr. til en reservepulje

6. Finansiering

Det øgede offentlige forbrug finansieres på følgende måde:

- **Færre konsulenter i staten**

Mindre brug af private konsulenter i staten. Staten bruger årligt mellem 3 og 4 mia. kr. på køb af ekstern konsulentbistand. I flere tilfælde er det velbegrundet – men omfanget er samtidig så stort, at det bør begrænses. S og SF foreslår, at der spares 1,0 mia. kr. årligt på køb af konsulentydelse.

- **Prioriteringer på medicin- og sundhedsområdet**

S og SF har fremlagt forslag til prioriteringer for 1,2 mia. kr. Det drejer sig bl.a. om liberalisering af salg af sygehusmedicin, mere fair konkurrence mellem offentlige og private sygehuse – samt en længere periode før behandlingsgarantien træder i kraft for ikke livstruende sygdomme.

- **Begrænsning af uddannelsesinstitutionernes annoncering**

De danske uddannelsesinstitutioners annoncering har nået et omfang, der langt overskrider reel oplysning og vejledning. Det er meningsløst, når offentlige uddannelsesinstitutioner konkurrerer mod hinanden gennem annoncering. En kraftig begrænsning af annonceringsudgifterne vil kunne spare staten for 400 mio. kr.

- **Annullering af landbrugsskattelettelse**

Regeringen vil bruge 500 mio. kr. i 2011 på at sænke jordskatterne for landbruget. Det er passiv støtte og totalt ineffektivt. Landbruget får i forvejen mange milliarder i passiv støtte, og det forhindrer ikke kriser i landbruget. Vi vil hellere give en aktiv støtte til de landmænd, der tør og vil udvikle deres erhverv.

- **Øget passagerafgift**
Flytrafikken yder et væsentligt bidrag til CO2-udledningen. Samtidig er priserne på at flyve gennem de seneste år faldet betydeligt, hvilket trækker i retning af stigende flytrafik. For at øge tilskyndelsen til at anvende andre transportformer indføres en klima-afgift på flytransport fra danske lufthavne. Afgiften fastsættes til 75 kr. pr. flybillet. En klimaafgift på flytrafik giver et provenu på 700 mio. kr.
- **Arbejdsskadeafgift**
For at give virksomheder et incitament til at bidrage til en forebyggelse af arbejdsulykker indføres en arbejdsskadeafgift, som en årlig afgift, der opkræves af forsikringsselskaber m.v. Afgiften fastlægges, så den sikrer en provenu på 500 mio. kr.
- **Afskaf fradragsretten for sundhedsforsikringer**
Private sundhedsforsikringer på arbejdspladserne breder sig. Det betyder, at staten hvert år mister skatteindtægter. Sundhedsforsikringer betalt af arbejdsgiveren kan nemlig trækkes fra i skat. Det mener vi ikke er rimeligt. Forsikringerne skaber en øget ulighed, fordi det langt fra er alle, der har adgang til disse forsikringer. Staten skal ikke være med til at finansiere en øget ulighed. Derfor vil S-SF have fradraget fjernet. Skattefradraget for sundhedsforsikringer skønnes i 2011 at ville koste statskassen mindst 700 mio. kr.
- **Øget lønsumsafgift**
Finansielle virksomheder betaler i dag lønsumsafgift i stedet for moms. Lønsumsafgiften er hævet lidt i skattereformen, men er fortsat langt fra den moms, der betales i andre brancher. S-SF vil hæve afgiften med i alt 2 mia. kr. De fleste banker har overskud igen, og derfor er det fuldt ud acceptabelt at øge den nuværende lønsumsafgift. Vi starter med 750 mio. kr. i 2011.
- **Brug af den frivillige modulation**
Der anvendes 500 mio. kr. af den frivillige modulation af EU's landbrugsstøtte. Midlerne øremærkes en forbedret naturindsats.
- **Omlægning af erhvervsstøtten**
S-SF vil rydde op i erhvervsstøtten og målrette den mere bevidst. Efter et regeringsskifte vil al ny erhvervsstøtte tilsættes en udløbsdato. Oprydningen i erhvervsstøtten skal give et overskud på mindst 2,2 mia. kr., som vil gå direkte tilbage til erhvervslivet gennem et klimafradrag og målrettede vækstinitiativer. I 2011 skal omlægningen sikre 500 mio. kr.
- **Loft over pensionsindbetalinger**
Som en del af regeringens skattereform indførte regeringen et loft på 100.000 kr. ved indbetalinger på ratepensioner. S og SF ønsker, at også pensioner med livslange ydelser skal være omfattet af loftet. Det sikrer en ekstra indtægt for staten på 6,7 mia. kr. i 2011.
- **Den generelle reserve**
Regeringen har afsat en reserve på 1,5 mia. kr. i deres finanslovsforslag. Vi bruger reserven til vores forslag og prioriteringer.

Bilag 1. "En Fair Løsning" og EU's henstilling om konsolidering af budgetunderskuddet

EU vedtog i juli 2010 en henstilling til Danmark om at reducere det offentlige budgetunderskud til under 3 pct. af BNP senest i 2013. I henstillingen ligger endvidere, at Danmark skal stramme den økonomiske politik – den strukturelle saldo – svarende til i gennemsnit 0,5 pct. af BNP pr. år fra 2011 til 2013. Finansministeriet har opgjort dette krav til 24 mia. kr.

VKO mener, at de med vedtagelsen af "Genopretningsplanen" har levet op til henstillingen. Det forudsætter selvsagt, at det lykkes regeringen i 3 år at holde nulvækst i bl.a. de kommunale budgetter.

S-SF's økonomiske politik lever fuldt ud op til EU-henstillingen om at stramme den økonomiske politik med i alt 24 mia. kr. i 2013.

"En Fair Løsning" indeholder finansieringselementer på netto 48,5 mia. kr. I "En Fair Løsning" havde S-SF ikke taget stilling til den præcise indfasning af de enkelte elementer, men som det er vist i bilagstabel 1 kan "En Fair Løsning" indfases, så den økonomiske politik strammes med i alt 24 mia. kr. frem til 2013. Det er vel at mærke uden, at der indregnes et provenu fra de forestående trepartsaftaler, der måtte have virkning i 2013.

Bilagstabel 1: Indfasning af "En Fair Løsning", mia. kr., 2011-2013.

	2011	2012	2013
1. Skat og tilskud mv. i "Fair Forandring"	11,65	21,2	31,5
1.1 Fremrykning af provenu fra pensionsloft	6,5	6,5	6,5
1.2 Topskattelettelse udskydes	1,8	1,9	2,0
1.3 Øvrige personskatter	0,9	2,4	2,6
1.4 Afgifter	1,2	6,3	10,2
1.5 Aktieomsætning, skattespekulation, erhverv mv.	1,25	4,1	10,2
2. Offentligt forbrug	-4,6	-11,6	-18,5
2.1 Bruttovækst.	-7,5	-15,0	-22,5
2.2 Besparelser (medicin, konsulenter mv.)	2,6	3,4	4,0
3. Offentlige investeringer	-7,0	-0,5	-0,5
3.1 Fremrykning af investeringer	-10,0	0,0	0,0
3.2. Heraf finansieret af andre	3,0		
3.2 Grøn trafik		-0,5	-0,5
4. Lavere takster i kollektiv trafik, rabat på særlig miljøvenlige biler etc.		-2,0	-2,0
5. Modregning af konsolidering ved nulvækst – jf. offentligt forbrug i pkt.2.1	4,9	9,8	13,5
Stramning af strukturel saldo (1.-4.)	5,0	16,9	24,1

Kilde: S-SF og Økonomisk Redegørelse, august 2010.

Note: Uden indregning af reformer og evt. tilbagerulning af fremrykkede offentlige investeringer. I fremrykningen af offentlige investeringer er indregnet anvendelse af Landsbyggefondenes midler til renovering.

Da den økonomiske situation fortsat er yderst usikker mener S-SF, at regeringen strammer den økonomiske politik alt for voldsomt i 2011. I konsekvens heraf ønsker S-SF fortsat at fremrykke investeringer for 10 mia. kr. i 2011. Det medfører selvsagt, at den økonomiske politik kun strammes beskedent i 2011.

Herefter vil den økonomiske politik kunne strammes med op til 24 mia. kr. i 2013 – som efterlevelse af EU-henstillingen tilsiger. Det betyder også, at det faktiske underskud kommer under 3 pct. senest i 2013, og at gældsafviklingen kommer til at foregå i cirka samme takt som i regeringens plan.

S-SF har accepteret elementer i VKO's "genopretningspakke" for ca. 7 mia. Det betyder sammen med ovenstående indfasning af "En Fair Løsning" at den økonomiske politik samlet strammes med 31 mia. kr. frem til 2013. Da efterlevelsen af EU henstillingen kun kræver en stramning på 24 mia. kr. frem til 2013 giver accepten af elementer fra regeringens "genopretningspakke" mulighed for også at indfase elementer fra "En Fair Løsning", der slækker den økonomiske politik med i alt ca. 7 mia. kr. frem til 2013.

I bilagstabel 2 nedenfor er derfor vist, hvilke elementer i "En Fair Løsning", der kan fremrykkes som konsekvens af de accepterede elementer i regeringens "genopretningsplan". Det drejer sig om:

- Forhøjelse af beskæftigelsesfradraget med 6.000 kr.
- Forhøjelse af pensionstillægget med 2.500 kr. Den resterende forhøjelse gennemføres i 2014, hvorefter tillægget er forhøjet med i alt 5.000 kr.
- Forhøjelse af øvrige overførselsindkomster med 1.000 kr.

Bilagstabel 2: Accepterede elementer fra "genopretningspakken" og indfasningen af "En Fair Løsning", mia. kr. 2011-2013.

	2011	2012	2013
1. Accepterede elementer i "genopretningspakken"	2,4	5,5	6,9
1.1 Ikke-regulering af skattegrænser	2,1	4,2	6,6
1.2 IØ og IFU	0,2	0,2	0,2
1.3 Leasingbil, tilskud til høreapparater samt markedsrente ved indefrysning af ejendomsskat	0,1	0,1	0,1
2. Hurtigere indfasning af øvrige elementer fra "Fair Løsning"	0,0	3,7	6,9
2.1 Beskæftigelsesfradrag	0,0	2,6	4,8
2.2 Pensionstillæg til folke- og førtidspensionister	0,0	0,7	1,3
2.3 Højere overførsler til øvrige	0,0	0,4	0,8

Anm.: Udskydelsen af forhøjelsen af topskattegrænsen indgår i forvejen i "En Fair Løsning", og indregnes derfor ikke her.

Bilag 2

Tabel 1: Besparelser som afvises af S-SF, mio. kr., 2011

	Mio. kr.
Udviklingsbistand fastholdes på 2010-niveau	200
Børnefamilier (lavere børnefamilieydelse og kunstig befrugtning)	550
Integration (gebyrer på tolkebistand)	62
Arbejdsmarked (tabt arbejdsfortj., arbejdsmiljø, revalidering mv.)	181
Forskning og uddannelse (kommunal momsfond, tilskud til frie grundskoler, efterskoler og folkehøjskoler, produktionsskoler, skolepraktikydelse og produktionsskoleydelse, deltagerbetaling for videregående uddannelse mv.)	1.125
Kultur	50
Regionernes drift (ekskl. sundhed)	12
Loft over fradrag for faglige kontingenter	1.100
I alt	3.280

Kilde: Budgetredegørelsen, FM, august 2010.